

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Marčnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 7. aprila 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 41.

Gospodarska konferenca v Zagrebu brez zastopnikov slovenskih stanovskih organizacij trgovcev, industrijcev in obrtnikov.

Na velikonočni pondeljek se vrši v Zagrebu, kakor posnemamo iz časopisov, konferenca hrvaških gospodarskih krogov. Te konference se bo udeležilo 7 članov vlade, ki predstavljajo važne gospodarske resore. Nekako tajinstveno je zagrebška trgovska zbornica pripravljala to konferenco in slovenski gospodarski krogi vse dotlej niso vedeli ničesar o stvari, dokler ni prošle dni nenadoma bila telefonično pozvana Zbornica TOI v Ljubljani, da naj se te konference udeležijo njeni zastopniki in poleg tega še kakih dvajset v telefoničnem pozivu imenoma navedenih gospodov. Ta poziv nam dopušča domnevo, da se je nameravala vršiti konferenca brez sodelovanja slovenskih zastopnikov in da se je vabilo Slovence v zadnjem hipu bržčas na zahtevo merodajnih slovenskih vladnih krogov, kajti v hrvaških gospodarskih listih smo čitali, da ima zagrebška zbornica izdelane izvanredno zanimive referate, ki jih gotovo ni pripravila kar na »brzu ruku«. Izbira pa žalibog, kar se tiče Slovenije, ni povsem posrečena, ker so bile prezrte važne slovenske gospodarske organizacije, kakor n. pr. Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo, Zveza industrijcev na slovenskem ozemlju in obe Zvezi obrtnih in gostilničarskih združenj. Glas predstavnikov teh prostovoljnih strokovnih združenj je poleg mnenja poluradnih zastopnikov Zbornice TOI in imenoma vabljenih posameznikov tako važna, da moramo obžalovati težko pogreško, ki so jo s takim postopanjem napravili tajinstveni sonderji in sklicatelji omenjenega gospodarskega sestanka. Pripomniti bi bilo še, da smatramo pač naše velikonočne praznike neprikladne za reševanje resnih in važnih gospodarskih vprašanj. Če namerava vlada dobiti pri tem sestanku pristanek prečanskih gospodarskih krogov za izvedbo važnih in daleko-sežnih gospodarskih načrtov, potem ugotavljamo že v naprej, da se bo to zgodilo brez sodelovanja in odobritve najvažnejših predstavnikov slovenskega gospodarstva. J. J. K.

OGRSKA TRGOVINA PREKO REKE.

Budimpeštanski list »Az Est« doznava iz dobro obveščene strani, kot pravi, da se pripravljata ustanovitve ogrske paroplovne družbe, ki bi jo podpirala tudi vlada. Nova družba namerava obnoviti ogrski promet preko Reke in omenjeni list zatrjuje, da sta jugoslovanska in ogrska vlada že obljubili znatne tarifne popuste. Sedež ogrske paroplovne družbe bo skoro gotovo na Reki.

* * *

AVSTRIJSKE DELNIŠKE DRUŽBE V I. ČETRTLETJU.

1. aprila 1928 je bilo v Avstriji 1015 likvidiranih delniških družb; 891 od njih je sklenilo zlato bilanco, 79 ne. Od 1926 dalje je bilo na temelju zakona o zlati bilanci ustanovljenih 45 novih družb. Leta 1927 je bilo z delniško glavnico 464 mil. šilingov ustanovljenih 28 novih družb, med njimi šest visečih železnic. Letos je bilo do konca marca ustanovljenih 9 delniških družb.

Slovenski gospodarski interesi — in inozemsko posojilo.

V ospredju gospodarskih vprašanj stoji sedaj inozemsko posojilo. Glavni namen tega posojila je, da se naše gospodarsko življenje, ki že tri leta medlo vegetira, poživimo in dobi novega poleta. V Sloveniji se v tem času z domačim denarjem ni osnovalo niti eno industrijsko podjetje, nasprotno smo doživeli v javni upravi in pri privatnih podjetjih, posebno pri denarnih zavodih, nebroj redukcij. Tudi je industrija z racionalizacijo obratov zmanjšala število delavcev, omejila število delovnih dni in s tem možnost zaslužka najširših delavskih slojev. Nezaposlenost je zavzela velikega maha in zaman se trudimo najti izhodišča iz te depresije. Čutimo vsi, da nam more samo inozemska pomoč trajno poživiti in oploditi naše gospodarstvo. Treba pa je ustvariti za tako posojilo zmagljive pogoje in točen program investicije. Pogajanja za doseg znosnih pogojev se vodijo že mesec in upajmo, da bodo bistveno boljši kot so bili pri Blerovem posojilu.

Načrt glede uporabe inozemskega posojila ni točno določen. Toliko je gotovo, da se bo pretežen del uporabil za javna dela, predvsem za gradbo novih železnic. Prometno ministrstvo je že lani spomladi sestavilo program najnujnejših železniških zvez, ki je bil odobren od strani ministrskega sveta dne 18. aprila in nato 13. maja od Narodne skupščine in je sedaj z novim finančnim zakonom uzakonjen. Ta uredba deli proge, ki se imajo graditi z že sklenjenimi posojili odnosno z novim posojilom, na sledeče skupine in sicer:

A. Proge, katerih gradba je predvidena v državnem proračunu 1927/28 in je že pričela: 1. Beograd—Obrenovac, 39 km, ozka 0-76. 2. Pazarić—Konjic, 39 km, ozka 0-76. 3. Kragujevac—Kraljevo, 56 km, normalna.

B. Proge, ki so predvidene v državnem proračunu, a se ob sestavi uredbe še niso gradile: 4. Krapina—Rogatec, 16 km, normalna. 5. Uvac—Priboj, 5 km, dolnji stroj normalen, gornji ozek 0-76. 6. Prokuplje—Pristina, 94 km, normalna. 7. Aleksinac—Soko Banja, 35 km, normalna. 8. Bakar—Kraljevica, 16 km, normalna. 9. Trebinje—Nikšić, 110 km, ozkotirna 0-76.

C. Proge, ki so predvidene v zakonu o Blerovem posojilu iz leta 1922 in ki se že gradijo: 10. Beograd—Pančevo, 27 km, normalna.

D. Proge, ki so predvidene v zakonu o Blerovem posojilu iz leta 1922 in ki se še ne gradijo: 11. Bihać—Knin, 86 km, normalna. 12. Beograd—Tuzla—Doboj—Sarajevo, 467 km, normalna. 13. (Niš)—Pristina—Peć, 71 km, normalna. 14. Skoplje—Tetovo—Gostivar, 74 km, normalna. 15. Gostivar—Kičevo, 54 km, normalna. 16. Bitolj—Resan—Ohrid, 70 km, normalna. 17. Bitolj—Prilep, 44 km, normalna. 18. Kočevje—Šušarka proga, 45 km, normalna. 19. Št. Janž—Sevnica, 12 km, normalna.

E. Proge, predvidene z zakonom o gradbi novih železnic od 25. IV. 1913. leta, a se še niso pričele graditi: 20. Kraljevo—Raška, 72 km, normalna.

F. Proge, katerih gradba do sedaj ni v nikakem zakonu predvidena in katerih gradba se s to uredbo uzakonjuje: 21. Raška—Mitrovica, 63 km, normalna. 22. Doboj—Banja Luka, 85 km, normalna. 23. Kičevo—Ohrid, 60 km, normalna. 24. Prilep—Veles, 90 km, normalna. 25. Koprivnica—Varaždin, 42 km, normalna.

Gradbeni program je torej zelo obširen in njegova realizacija bo prinesla v vse pokrajine novega življenja, veliko zaslužka domačemu delavstvu, odprla prometu in trgovini nove predele države, a naši industriji v Sloveniji nova tržišča. Posebno Dolenjska, ki ima dosedaj najmanj industrije, dobi z novimi progami na eni strani izhodišče v Posavje preko Sevnice, na drugi strani pa zvezo z morjem. Upamo, da se bo ob novih progah potem kmalu nastanila in nanizala industrija, ki ima na Dolenjskem vse predpogoje.

Proge, ki so predvidene v programu, v komercialnem oziru niso vse enakovredne. Dočim bodo slovenske proge po rentabilitetnem računju že v enem desetletju rentabilne, je mnogo prog med navedenimi, ki niti po 80 letih ne bodo še rentabilne, ker gredo skozi puste skalnate predele, kjer nima gospodarska podjetnost skoro nikakih razvojnih možnosti. Toda zgradbo teh prog nam diktirajo višji, splošno državni razlogi, če tudi bodo same po sebi več let tvorile pasivno točko v našem železniškem omrežju in v državnih financah.

Približevanje realizacije inozemskega posojila je vzbudilo v vseh resorih javne uprave veliko zahtev. Poleg ministrstva saobračaja hočejo priti tudi še vsi drugi resori na svoj račun. Vsi hkrati reklamirajo deleže iz tega posojila.

Nadalje pa zahtevajo tudi naša industrijska podjetja opravičeno, da se jim likvidirajo že davno zapadle fakture za oobavljeno blago. Saj znašajo tozadevni dolgovi samo pri industriji v Sloveniji nad 100 milijonov dinarjev, kar zelo ovira racionalno obratovanje prizadetih podjetij.

Tudi oblastne samouprave odnosno cestni odbori reklamirajo iz novega posojila zase izplačilo zakonitih prispevkov, ki jih je država dolžna za vzdrževanje cest na obranih, a ne odkazanih dokladah. Obnova in temeljita poprava cest v Sloveniji je vspricho velikega razvoja avtomobilnega in tujskega prometa vedno bolj pereča.

Mnogi kraji v ljubljanski in mariborski oblasti so bili lani in predlani prizadeti po velikih vremenskih katastrofah. V teh krajih je neodložljiva regulacija hudournikov, potokov in rek, da se zavaruje prebivalstvo pred ponovitvijo sličnih vremenskih ujm. Sredi Ljubljane imamo končno nerešen velik problem poglobitve Ljubljanice in osušitve barja, ki jo občina in oblast sami ne zmoreta brez državne pomoči. Kamor torej gledamo, vsepovsod so skrajno pereče potrebe, ki se dajo zadovoljiti le z velikim inozemskim posojilom.

V železniškem programu odreže Slovenija napram drugim pokrajinam razmeroma slabo. Zato smemo z upra-

vičenostjo pričakovati, da se bo za ostale panoge naštetih javnih del dodelilo iz posojila našim oblastim dovoljna sredstva, da izvršijo vsaj najnujnejša dela.

To smemo zahtevati tem bolj, ker prispeva Slovenija s svojim davčnim tributom v nesorazmerno veliki meri za pokritje splošnih državnih bremen, med katerimi bodo tudi obrestovanje in odplačevanje bodočega posojila.

Borba, ki se razvija glede načrta uporabe bodočega posojila, bo zavzela gotovo še znaten obseg. Vendar mislimo, da tu ne smejo imeti odločilne besede politična demagogija in partijski interesi, marveč da se mora presojati to vprašanje z objektivnega vidika gospodarskih potreb in strogega računa rentabilitete. Nedopustna bi bila enostranost, da pripadejo koristi enim, bremena pa drugim pokrajinam. Caveant consules!

VINSKI TRG V SLOVENIJI.

Iz Maribora beremo: Na slovenskem vinskem trgu opazamo že dalj časa zastoj. Povpraševanje sicer narašča, a zaloge so že skoraj popolnoma izčrpane in ponudb na trgu je zmeraj manj. Vse vinske zaloge Slovenije so sedaj v rokah veletrgovine; nekaj imajo še zadrage in bogati pridelovalci vina. Veletrgovina si je zagotovila skoraj ves lanski vinski pridelek; vinogradniki so bili vsled slabih gospodarskih let in vsled zadolženja prisiljeni, da so svoje blago predčasno prodali. — Prvič po prevratu se je letos živahno eksportiralo v inozemstvo. Glavna naša odjemalka je bila Avstrija, v manjši meri Češkoslovaška. V Avstriji so glavne odjemalke slovenskih vin alpske dežele, zlasti Štajerska in Koroška. In spet se je letos pokazala potreba po napravi enotnega prodajnega mesta, rekli bi vzorčne kleti, v Avstriji, najboljše v Gradcu. Na ta način bi lahko pritegnili kot odjemalce naših vin tudi manjše kupce, zlasti gostilničarje, ki se jim vsled visokih transportnih in carinskih stroškov ne splača, da bi manjše kvantitete direktno uvažali. Tako bi mogli eksport naših vin še pospešiti. Dobro bi bilo, če bi začeli z iniciativo za napravo take kleti obe slovenski oblasti, skupaj z vinsko trgovino in z zadrugami. Vinske cene v Sloveniji so sedaj sledeče: srednje blago 8 do 9 dinarjev, boljše 9 do 10, sortirana vina 12 do 14 dinarjev. Posebna specialna vina, zlasti v ljubljanskem okraju, dosežejo še boljše cene. Tendenca kaže vsled izčrpanih zalog še vedno navzgor.

Vsled pomanjkanja vina, tudi za domači konsum, se je pokazala potreba po uvozu banatskih in dalmatinskih vin. Povpraševanje iz Slovenije in vsled izčrpanih slovenskih zalog tudi povpraševanje iz inozemstva, ki se je obrnilo sedaj na te trge, je močno poživilo vinsko trgovino v Banatu in v Dalmaciji. Cene tamošnjih vin našemu konsumu sicer ugajajo, a okusu se po večini še sedaj nismo mogli privaditi. Skoda, da je naš pridelek letos kvantitativno tako zaostal, sicer bi šlo vse dobro v denar.

* * *

POLETNI ČAS NA ŠPANSKEM.

Dne 1. t. m. je bil objavljen kr. ukaz, ki določa, da se letos uvede na španskem poletni čas v noči med 14. in 15. aprilom.

Pospeševanje obrtništva.

(Poročilo podpredsednika g. Ivana Ogrina v plenarni seji zbornice dne 15. marca t. l.)

Visoka zbornica! Ena izmed zelo važnih vej v narodnem gospodarstvu je obrtništvo! Obrtništvo se je pričelo priseljevati k nam v času fevdalizma, prihajalo je iz severnih sosednjih držav. Naseljevalo se je večinoma po naših mestih in trgih. Kakor smo drugo našo kulturo dobivali iz zapada, velja isto za obrtništvo. Tudi še v poznejših dobah so naši obrtniki hodili na potovanja v severne sosednje kraje ter donášali v domovino, kar so se tam naučili in so to pri nas potem uveljavili. Največjih dokazov za to imamo že v tem, da se še danes pri nas v obrti rabijo imena in izrazi, tako za orodje, kakor tudi za način izvršitve gotovih delov posameznega izdelka z nemškimi besedami ali spakdrankami.

S propastjo fevdalizma ter z izumom parnega stroja moramo zaznamovati tudi v obrtništvu popoln preokret. Prej se je delalo le bolj ročno in je bilo rokodelstvo na višku, tedaj ni bilo treba socialnih delavskih ustanov, saj sta pomočnik in vajenec stanovala pri mojstru in bila integralni del njegove družine. Kar na mah so se delavske roke nadomestile s strojem in rokodelce je postal del stroja. Marsikaka obrt je izginila in izumrla, dočim se je s strojem počelo zopet nove načine proizvodnje. Zrastla so velika industrijska podjetja, dočim so se druga reorganizirala. Tako n. pr. se spominjamo, da je imela Ljubljana pred 40 leti le par mizarjskih strojnih obratov, vsi drugi so delali ročno. Danes je teh pa že tucat in se ročno mizarstvo v konkurenci le še težko vzdržuje. In tako bi se dalo naštet še vse polno drugih primerov. Državna politika se je začela zanimati za industrijalizacijo. Ene države bolj, druge manj. Država, ki se posebno zanima za industrijo, je sosednja Nemčija, kjer je 35% prebivalstva, ki se peča z industrijo ali obrtjo. Naša država je povečini agrarna država, saj se peča le 10% ljudi z obrtjo ali industrijjo.

Nas pa posebno zanima naša Slovenija. Pri nas je 20% prebivalstva, ki se peča z obrtjo in industrijjo in v tem oziru prednjačimo vsem drugim pokrajinam v državi. Tudi so nam že od narave dani vsi pogoji za industrijalizacijo dežele. Dovolj imamo surovin, zlasti lesa, premoga in tudi drugih rudnin. Imamo tudi znatne vodne sile, kvalificirano delavstvo in je pri nas doma realnost v vsakem oziru.

Naši obrtniki, katerih število šteje nad 20.000, so povečini naseljeni med ljudstvom, zlasti po deželi med kmečkim prebivalstvom, kjer delajo za vsakdanje ljudske potrebe. So pa tudi že naseljeni v večjih masah po mestih in trgih ali posameznih takozvanih industrijskih krajih, in če odštejemo še nekaj obrti, kjer delajo le bolj za osebne potrebščine človeka, n. pr. gostilničarji in druge obrti jestvinskega značaja, nam ostane lep kader obrtništva, ki že dela ali bo moral delati za izvoz, bodisi za južne dele v naši državi, kjer je obrt res še v povojih, ali pa tudi za izvoz izven naše države, posebno za izvoz v naše sosedne balkanske države, kjer je obrt tudi še na mali stopnji.

Kakor sem že omenil, daje država tako inicijativo, tudi materijelno podpira država napredek obrti. Mi od Beograda in naše centrale nimamo pričakovati mnogo! Saj beograjski obrtniki rabijo sami inicijative in pomoči. So pa tudi drugi faktorji, ki bi morali skrbeti za napredek in povzdigo obrtništva. Med temi štejem posebno oblasti, stanovsko zbornico, kateri obrtniki pripadajo, dalje občine, posebno večje občine, kjer je obrtniški življenj bolj gosto naseljen.

Načini kako podpirati obrti, so različni. Med drugimi pridejo tu v poštev v prvi vrsti zavodi za pospeševanje obrti. Tudi imamo tak zavod, kateri je bil prej naslonjen na bivšo deželo Kranjsko; kakor pa je prešla

vsa imovina dežele v upravo države, je tudi ta zavod prevzela država ter ga popolnoma centralizirala. Država pa le slabo skrbi za njeno filijalo, to je za ljubljansko ekspozituro. Saj je najprej za Beograd ustanovila po vzoru ljubljanske filijale svoj centralni zavod, toda tudi za tega skrbi le bolj slabo. Ta zavod si je zgradil kemični laboratorij, ki vterjuje pristojbine za preizkušanje in analize materijala, ki se dobavlja iz raznih krajev naše države, med tem se nahaja tudi materijal iz Slovenije. Ne vem, če obstoji pospeševanje obrti le v tem, mi imamo v vidiku nekoliko obsežnejši program.

Prej omenjenemu ljubljanskemu obrtno-pospeševalnemu uradu daje država letno podporo v iznosu približno 250.000 Din, to je toliko, kakor stane maloštevilno uradništvo, ki je nastavljeno; za vse druge posle pa ne ostane ničesar. Kakor že rečeno, je zbornica zlasti poklicana, da podpira stremljenja po napredku obrtništva. Med industrijjo in obrtjo ni večkrat ni prave meje. Če odštejemo nekatere panoge, kot n. pr. poljedelske industrije in take, ki predelujejo prvotne zemeljske zaklade, ostane zelo pojednačen način proizvodnje industrijca kakor obrtnika, samo, da obrtnik proizvaja v malem, veleobrninik in industrijalec pa bolj v velikem. Zato pa ne mislim tu, da bi bila industrijja od sodelovanja pri Obrtno-pospeševalnem zavodu izključena, ampak ravno nasprotno, da tu tudi industrijja v polni meri sodeluje. Tudi blagostanje trgovca se gotovo dvigne, ako gre ostalima panogama dobro. Zato je cela zbornica zainteresirana in ima dolžnost, da to akcijo podpira.

Osnova naj bi se po mojem mnenju zavod za obrtno pospeševanje. Ime je postranskega pomena. Program morda naj bi bil sledeči:

Zavod naj stori vse in naj se peča z vsem, kar je za napredek obrtništva in manjše industrije potrebno, sosebno pa:

1. Naj vodi kataster ali statistiko obrti po posameznih krajih, da bi bilo mogoče presoditi, katere obrti so pri nas še, odnosno bolj potrebne, kje naj se začnejo, katere imajo več izgleda na uspeh glede na domače potrebe ali tudi na izvoz.

2. Didaktično: Pouk potom tečajev za mojstre in tudi za pomočnike. Osobito bi se moralo tu ozirati na strokovne tečaje, na knjigovodske tečaje, zlasti je važno za obrtnika kalkuliranje. Naši obrtniki propadajo ravno vsled nezadostnega in pomanjkljivega ali nikakršnega znanja o knjigovodstvu. Na pravilne kalkulacije se premalo ali sploh nič ne ozira. Često se dela le konkurenčno, in to po principu: če je ta cenejši, bom jaz še cenejši, s tem se samo ustvarja nečedna konkurenca in seveda se ne more, če obvladajo taka načela, izvršiti solidnega dela.

3. Pošiljanje mladih ljudi v svrhu izpopolnitve kake že obstoječe ali pa še le snujoče se obrti v tujino. Tudi to je zelo potrebno. Mi smo že v marsikakem obrtu zelo zaostali. Naše obratovanje je še zelo primitivno. Saj ni čuda, naši bogati sosedje so imeli sredstva in časa, da so se mogli mnogo bolj izpopolniti. Marsikaka obrt je pri nas še nepoznana, zato bi pošiljali mlade že izučene ljudi v inozemstvo, da bi nam prinašali novih izkustev.

(Konec prihodnjik.)

PROSLAVA KRUKA V ITALIJI.

Italijanska vlada je sklenila, da se bo organizirala posebna proslava kruha. Ta proslava, ki ima biti štopnilo k žitni bitki se bo vršila 14. in 15. aprila t. l. Cilj, ki se zasleduje s to proslavo, je, da se poglobi spoštovanje do kruha. Proslava kruha se bo vršila pod pokroviteljstvom načelnika vlade. Razposlale so se že okrožnice, v katerih se napoveduje ta proslava in določa, da se bo vršila v obliki prodajanja kruha v prid italijanski ustanovi za »Pro Orientem«. V svrhu organizacije proslave v posameznih pokrajinah se bodo ustanovili posebni pokrajinski odbori.

Priprave za mednarodno gospodarsko konferenco v Pragi.

Pogajanja glede sklicanja mednarodne gospodarske konference v Pragi so zaključena. Določeno je bilo, da se bo konferenca vršila v dneh od 4. do 6. oktobra t. l., s tem se je ustreglo večini udeležnikov, ker bo na tej konferenci mogoče pretresati izid poslednje ženevske gospodarske konference, kateri bo praška konferenca nekak dodatek.

Konferenco je sklicala mednarodna zveza za Društvo narodov, v kateri sodelujejo: Društvo narodov, mednarodni urad dela, mednarodni urad za duševno delo v Ženevi, mednarodni zavod za poljedelstvo v Rimu in mnoge druge inozemske orgnaizacije, ki se zanimajo za gospodarska in socialna vprašanja. S češkoslovaške strani bodo sodelovali na konferenci: ministrstvo za trgovino in obrt, ministrstvo za zunajnje zadeve, Narodna banka, praška trgovska in obrtniška zbornica in razne druge trgovske, obrtne in gospodarske organizacije. Na splošno se računa, da se bo te konference udeležilo 20 do 30 držav. Konferenco pripravljata dva odbora: eden v Pragi, drugi v Bruslju.

Namen in spored konference je mogoče očrtati na kratko takole: Konferenca bo nadaljevala delo v okvirju ženevske gospodarske konference in bo dajala obširne informacije javnosti vsega sveta. Program konference je razdeljen v tri glavne točke: 1. Delovanje Društva narodov glede vzpostavitve gospodarskega položaja Evrope in njega uspehi; 2. Resolucija ženevske konference 1927 in njena udejevitve s strani prizadetih držav; 3. potrebni ukrepi za zagotovitev čimprejšnje udejevitve odredb ženevske konference v glavnih državah na svetu.

ZRAČNA POŠTNA SLUŽBA MED ANGLIJO IN AMERIKO.

List »Morningspost« poroča, da se urede skoraj gotovo s 1. junijem po točnem načrtu poštni poleti med Anglijo in Ameriko. V ta namen se je ustanovila posebna družba, imenovana »Transatlantic«, ki zgradi pet do dvajset veleletal. Vsako letalo bo opremljeno s šestimi motorji po 450 konjskih sil. Vsaka vožnja bo zahtevala približno 14 tisoč litrov goriva. Pozimi bo poštna služba ustavljena, ker ni še nobeno letalo dovolj močno, da bi se uspešno upiralo zimskim viharjem.

RAZSTAVE IN SEJMI.

XVIII. Nizozemski velesejem, ki se je vršil od 21. februarja do 1. marca 1928 v Utrechtu, je dosegel najboljše uspehe. Število razstavljalcev je doseglo 1.089 tvrdk in je s tem ta prireditvev prekročila vse dosedanje. Na sejmu je bilo zastopanih 18 narodnosti. Za domačimi tvrdkami je bilo največ nemških (123), nato francoskih (35), avstrijskih (34), ameriških (24), belgijskih (22). Iz Češkoslovaške sta bili na sejmu zastopani samo dve tvrdki.

Priporočamo
„Kolinsko cikorijo“
domači in dober izdelek!

„Vesele in zadovoljne velikonočne praznike prijateljem „Trgovskega lista“ želita

Uredništvo in uprava.

Mariborsko trgovstvo in podpiranje brezposelnih.

Na občnem zboru Gremija trgovcev v Mariboru je bil sprejet glede podpiranja brezposelnih naslednji predlog:

V Mariboru se pojavlja čimdalje več brezposelnih trgovskih pomočnikov in drugega zlasti pisarniškega osebja radi iskanja službe in ker služb ni dobiti, ti ljudje so pa brez vsakih sredstev, iščejo denarne podpore v prvi vrsti tam, kjer bi jo morali dobiti, to je pri Borzi dela, ker pa tam navadno nič ne dobe, se oglašajo pri trgovcih in pri gremiju, kamor jih v zadnjem času celo Borza dela sama pošilja, kot bi bil gremij kaka podporna institucija.

Ze pred tremi leti je čutil gremij potrebo ukreniti nekaj, da se številne fehtarije brezposelnih po trgovinah odpravijo in je od takrat vsako leto stavil po Din 7.000— v svoj proračun. Tako se zglasajo sedaj skoro dnevno brezposelni nameščenci pri gremiju za podpore. Daje se samo najpotrebnejšim po Din 20— do 30—, to je komaj toliko, da morejo potovati naprej, s čemur jim pa seveda ni dosti pomagano, ker morajo ta znesek porabiti za vožnjo in čestokrat ne dobe od Borze dela niti potrdila za polovično vožnjo.

V tej zadevi konstatira občni zbor trgovskega gremija v Mariboru, da plačuje trgovstvo kot doklado za bolniško zavarovanje, za vzdrževanje borz dela in podpiranje brezposelnih 5%, za Delavske zbornice se pobira istotako 5%, skupaj torej 10%, kar znaša povprečno za vsakega nameščenca letno okoli 70 Din. Trgovstvo nikakor ne more uvideti, na kak način pride do tega, da ta denar nekam izgine, dočim mora brezposelne nameščence samo podpirati, čeravno samo v toliko, da ne poginejo na mariborskih ulicah.

Zato zahteva občni zbor, da izroči ministrstvo za socialno politiko od nas in nameščencev v to svrhu vplačane prispevke svojemu pravemu namenu, ako pa zahteva, da naj naše organizacije izplačujejo podpore, naj se jim dajo iz tega naslova na razpolago potrebni krediti.

Trgovstvo Maribora je prepričano, da je do sedaj storilo v tem oziru svojo dolžnost in je čas, da dá enkrat vlada na razpolago denar, ki se zbira za podpiranje brezposelnih, v nasprotnem slučaju naj se pa to pobiranje ukine in bi potem trgovstvo in obrtništvo potom svojih stanovskih organizacij skrbelo za izdatno podpiranje svojih številnih brezposelnih pomočnikov.

NOVO ZNIŽANJE ESKOMPTNE MERE V ITALIJI.

Po poročilu agencije »Radio Nazionale« odgovarja novo znižanje eskomptne mere od 6,5 na 6 odstotkov zmanjšani obrestni meri na denarnem trgu. Nekoliko časa je izgledalo, da se je to znižanje predlog odlašalo, in to tako z ozirom na obstoječe inozemske mere kakor tudi z ozirom na položaj na notranjem denarnem trgu. Ta navidezna zakasnitev pa je pomenila v resnici previdno odlašanje, da se olajša dotok inozemskega kapitala v državo. Ta kapital je bil po izvedbi stabilizacije nacionalnemu gospodarstvu zelo koristen. Čim je bil namen dosežen, je bila eskomptna mera znižana najprej od 7 na 6,5, kmalu nato pa od 6,5 na 6 odstotkov, tako da sedaj docela odgovarja položaju na denarnem trgu ter obenem jamči, da bo narasla vrednost državnih in industrijskih vrednostnih papirjev.

Trgovina.

Nova trgovinska agencija v Carigradu. — Pooblaščen trgovinska agencija kraljevine SHS v Carigradu je začela svoje poslovanje. Naslov agencije je: Stamboul, Galata, Boite postale 358. Lastnik agencije je Hamdija Afgan.

Sladkor. Glede nadaljnega razvoja sladkornega trga so Amerikanci optimisti. Na Kubi je 40% pridelka za prodanega, nadaljnih 60% upajo prodati po ugodnejših cenah ter tako dobiti v zvišani ceni nadomestilo za omejitve pridelka. Razvoj ameriškega konsuma bo pokazal, če so ti upi upravičeni. V Evropi položaj ni tako ugoden. Zaloge so bogate in bi jih eventualne kubanske pošiljave še pomnožile. Nasprotno pa kaže februarjska statistika nadaljni ugoden razvoj evropskega konsuma. Važen za ocenitev položaja na evropskih trgih je tudi razvoj javanskega trga. Javanski sladkorni trust je letos v nasprotju s politiko prejšnjih let s prodajo zaostal. Za razvoj cene bodočega pridelka je pomembna seveda izmera s sladkorno peso obdelanega sveta. V Evropi so se skoraj v vseh deželah sladkorna industrija in pridelovalci pese sporazumeli; glede Amerike pa beremo o hudih diferencah med obema faktorjema, kar bi imelo za posledico nazadovanje ameriškega pesnega sladkorja. Magdeburški statistik F. O. Licht je objavil prvo cenitev o s sladkorno peso obdelanem ozemlju. Deloma je prinesla ta cenitev razočaranje. Največje nazadovanje izkazuje Češkoslovaška in Rumunija, a slednja za eksport ne pride v poštev. Pri ostalih državah nimajo redukcije nobenega pomena, ker jih odtehta pomnoženje v drugih državah. Cenitev Lichta je sledeča v okroglih številkah; za kampanjo 1927/28 so številke seveda faktične. Licht je ocenil tudi Rusijo, tako da je slika celotna.

	Kampanja	
	1927/28 v ha	1928/29 v ha
Nemčija	406.233	412.000
Češkoslovaška	281.321	253.000
Avstrija	23.399	26.000
Ogrska	62.353	59.000
Francija	234.430	234.000
Belgija	71.980	68.000
Holandaska	69.002	69.000
Danska	40.300	37.000
Švedska	40.596	41.000
Poljska	203.302	203.000
Italija	93.240	110.000
Španska	85.000	95.000
Danzig	6.099	5.500
Jugoslavija	55.400	57.000
Rumunija	84.503	70.000
Bolgarija	19.400	16.500
Švica	1.600	1.600
Anglija in Škotska	89.000	90.000
Irsko	6.000	6.000
Finska	2.750	2.500
Latvija	2.000	2.000
Turčija	5.700	5.700
Evropa brez Rusije	1.883.008	1.863.800
Rusija	640.000	713.000
Evropa z Rusijo	2.523.008	2.576.800

Evropa izkazuje brez Rusije sicer ca. 19.000-ha manj, a vsled povečanega obdelanega prostora v Rusiji skupaj vendarle 54.000-ha več. Na eksportnih trgih je povpraševanje deloma nekoliko boljše. Angleški rafinerji so zvišali notacije dvakrat po 3

3 pence. Objava proračuna, ki jo pričakujejo 16. aprila, bo glede angleške uvozne carine prinesla jasnost in si delajo v tem oziru zlasti Čehi velike upe.

Industrija.

Nazadovanje pivovarništvu v Bolgariji. V Bolgariji se pije v zadnjih letih zmeraj manj piva. Še leta 1924 je znašala poraba 21 milijonov litrov, leta 1925 že samo 12,5 milj., l. 1926 9 milijonov in lani samo 7 milijonov litrov. Vzrok tega izredno velikega nazadovanja je nizka akcija na vino, kar je porabo vina hitro dvignilo. Bolgarske pivovarne so ustanovile zato lani kartel, da omejijo varenje piva na majhno število pivovarn ter da obratovanje racionalizirajo.

RAZNO.

Propagandna publikacija kraljevine SHS 1918—1928. Redakcija Bankarstva, Zagreb, 6. izda povodom 10-letnice ujedinenja SHS posebno knjigo, ki bo redigirana v francoskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. Oprema bo luksuzna in bo knjiga stala 120 Din. Cena za inserate 1000 Din za 1/8 strani, 2000 Din za 1/4 strani, 3000 Din za 1/2 strani. Oglase je treba poslati do 15. aprila t. l.

Tekstilni teden na Ogrskem. Večkrat smo že pisali, da so osnovali v Avstriji inštitucijo tednov za propagando nakupa domačega blaga ter da je bil uspeh teh tednov prav lep in zadovoljiv. Sedaj beremo o Ogrski nekaj podobnega. Deželna zveza ogrskih tekstilnih industrijcev je imela sejo in je sklenila, da se v svrhu propagande za ogrske tekstilne izdelke priredi večkrat na leto »ogrski tekstilni teden«. Kakor znano, trpi ogrska tekstilna industrija na hudi inozemski konkurenci.

Evropski sladkorni konsument. Od vseh evropskih držav izkazuje Anglija največji konsum sladkorja. V prvi polovici kampanjskega leta je konsumirala 958.000 ton, leto prej pa 945.000 ton; povprečna mesečna poraba znaša 160.000 ton in je petkrat tako velika kot v Češkoslovaški, kjer znaša 32.000 ton. Kot producent sladkorja je Češkoslovaška na tretjem mestu, kot konsument pa na petem. Konsum v Nemčiji je štirikrat tako velik kot v Češkoslovaški (nad 120.000 ton), v Rusiji trikrat tako velik; za Rusijo pride Francija. Ostale evropske države zkušujejo manjši konsum. Vse evropske države so porabile v prvi kampanjski polovici leta za 2.500.000 met. stotov več sladkorja kot v isti polovici prejšnjega leta. Pripomniti moramo, da se je treba ozirati pri konsumu tudi na število prebivalstva; tedaj je Rusija daleč zadaj za omenjenimi državami.

Poostritev mednarodnega petrolejskega boja. Kompromisna pogajanja med Standard Oil in Royal Dutch Shell so po poročilih iz Newyorka prekinjena in pričakujejo v bližnji bodočnosti poostritev boja med tema dvema velikima koncernoma. Šele pred kratkim smo zapisali, da Anglo-Persian ne bo izplačala nobene interimne dividende; sedaj govornijo o Royal Dutch Shell, da bo morala izplačilo dividende opustiti. Posebno važno je pa, da bo newyorška Vacuum Oil Co., ki je v ozkih stikih s Standard Oil, tekom treh mesecev osnovala prodajno organizacijo za bencin v Angliji sami; Anglija je druga prodajna dežela sveta za petrolejske produkte. Ni pričakovati, da bi se angleška vlada odločila za kakšne zabranjevalne korake proti vrivanju ameriške petrolejske konkurence. Royal Dutch Shell je prišla na ta način v prav resen položaj; leta 1927 je morala najeti v Ameriki okoli 100 milijonov dolarjev posojila, dočim je Vacuum Oil zaključila leto 1927 s saldno 86 milijonov dolarjev in brez dolga. Beremo nadalje, da je tudi ruski petrolejski sindikat sklenil dve veliki dobavni pogodbi z Vacuum Oil; njegov ravnatelj je tozadevno že šest tednov v Newyorku.

Petrolej v Bolgariji. V svetovnoznani dolini rož pod Balkanom so odkrili petrolejske vrelece, pa jih doslej niso še natančneje preiskali. Sedaj je pa trgovsko in industrijsko ministrstvo odredilo na točkah, v poštev prihajajočih, vrtnanje, ki naj pokaže moč najdišč. Vemo tudi, da so v tej dolini, imenovani po mestu Kazanliku, na novo začeli z intenzivnejšo kulturo rož (za dobavo rožnega olja).

Razširjajte »Trgovski List«!

PO SVETU.

Nemška banka je kupila na ameriškem trgu zopet za 20 milijonov dolarjev zlata in jih bo dala t kom štirih tednov prepeljati domov v Nemčijo. **Svetovna produkcija premoga** je znašala v lanskem letu 1290 milijonov ton, in je največja dosedanja produkcija, celo za 73 milijonov ton večja kot je bila v zadnjem predvojnem letu 1913.

Večina delnic italijanske tovarne **so-de Adria** v Trziču pri Trstu je prešla v roke belgijske d. d. Solvay. Bojijo se, da bo ta družba delo v tovarni ustavila, ker je to samo konkurenca njenih domačih tovarn.

Na Češkem bodo ustanovili novo družbo za **trgovino z Rusijo**. Kakor smo že večkrat pisali, se trgovina med obema državama zelo živahno razvija.

Na Veliki petek in Veliko soboto bo **dunajska borza** zaprta in bo zopet otvorna 10. aprila.

Ogrski denarni trg je v znamenju obilice denarja. Banke razpolagajo s številnimi denarnimi sredstvi, ki se jih pa zasebno gospodarstvo vsled visokih obresti ne more poslužiti.

Dohodki angleškega fiskalnega leta, ki se je končalo 31. marca, znašajo 842.824.000, izdatki pa 838.585.000 funtov; torej znaša prebitok dobre 4 milijone funtov.

Glede na rastočo tendenco **sladkornih cen** na svetovnem trgu je sklenil ogrski sladkorni kartel enotno povišanje cene sladkorja za poldrugi pengö pri metriskem stotu.

Ogrski jadranski promet preko Reke je zmeraj manjši. Leta 1926 je eksportirala Ogrska preko reškega pristanišča 1.400.000 ton blaga, importirala ga je pa 746.000 ton; leta 1927 se je skrčil eksport na 80.400 ton, import pa na 506.000 ton. Eksport je torej naravnost minimalen.

Premogovna produkcija Nemčije v letu 1927 je znašala 153 milijonov ton; to je za 13 milijonov ton več kot leta 1913 in za 8 mil. ton več kot v letu angleškega štrajka. Domača poraba se je napram letu 1913 pomnožila za 3,6%.

Bodoče zborovanje mednarodne **jeklene zveze** se bo vršilo v prvi polovici junija.

Znana dunajska pivovarna **Dreher** bo izplačala 7-odstotno dividendo. Njena podružnica v Trstu bo spremenjena v samostojno italijansko delniško družbo, a vse delnice ostanejo last družbe Dreher.

Avan Hribar:

Moji spomini.

7./III. 1912.

18. Vekoslav Legat.

Ko sem bil v Pragi, me je usoda slovenskega naroda na Koroškem globoko v srce pekla. Zalostna naša zgodovina, mi je namreč pričala, da smo si ondi Slovenci še najdalje ohranili svojo samostalnost, v tem ko smo v drugih deželah že davno bili podjarmljeni. In vendar sem videl, kako se je val germanizacije začel z elementarno silo razliviati po tej zibelki Slovenstva. Zato mi je takrat iz srca priklopela žalna pesem o propadanju Slovenstva na Koroškem.

Vrnivšemu se v domovino, odprla se mi je možnost, storiti kaj tudi za to zanemarjeno vejo-slovenskega drevesa. Prihajal sem mnogokrat na Koroško in udeleževal sem se ondi večine narodnih prireditvev. Govoril sem na ljudskih shodih, vzpodbujal in bodril k odporu proti germanizaciji ter pomagal ustvarjati narodno organizacijo. Vsled tega so me spoznali in tudi silno sovražiti začeli koroški Nemci in še leta 1908. so mi nemški poslanci iz Koroške očitali v državnem zboru, da sem največ prepira med koroškim slovenskim in nemškim prebivalstvom s svojim agitatorskim delovanjem povzročil jaz. Ti očitki so bili seveda zame sijajno priznanje.

Razume se samoposebi, da sem vsled tega svojega delovanja bil v stalni dotiki s koroškimi voditelji. Zlasti mnogo sem občeval z Andrejem in Lambertom Einspielerjem. Le ta poslednji mi je nekoč tožil, da ne morejo dobiti sposobnega voditelja za tiskarno »Družbe sv. Mohorjač« v Celovcu ter me je prosil preišljati o tem, bi li se v Ljubljani moglo dobiti kakega inteligentnega staveca, ki bi imel sposobnost za faktorja in vobče upravitelja tiskarne. Spomnil

56

sem se takrat Vekoslava Legata, ki je bil v ljudski šoli moj součenec. Pozneje sem ga izgubil iz vida; spoznal sem ga pa zopet pri njegovem delovanju v odboru »Ljubljanskega Sokola«, kateremu je bil več let tajnik. Pač je bil tista leta hudo bolan; napadla ga je namreč jetika in vsi so mislili, da ne bode dolgo več trave tlačil. Vendar mi je ob pogovoru z Lambertom Einspielerjem preletela možgane misel, da bi si morebiti Vekoslav Legat, če pride iz ljubljanskih razmer ter ne bo več posedal po zakajenih luknjah ljubljanskih krčm, rešil življenje. Lambertu Einspielerju sem torej odgovoril, da vem za takega pripravnega in sposobnega mladeniča; samo da moram še preje govoriti z njim in da mu nato iz Ljubljane sporočim njegovo odločbo.

Legat je moj predlog iti v Celovec rad sprejel in vsled tega sem takoj pisal Lambertu Einspielerju. V tem pismu sem ga opozoril, naj se Legata, ko v Celovec pride, ne ustraši preveč, češ, da se utegne po mojem prepričanju v novih razmerah ozdraviti. Kar sem slutil, se je tudi res zgodilo: Legat je v Celovcu, sedeč pri svojem delu ter hodeč in odrajačoč po tiskarni, od tedna do tedna zdravejši postajal. V teku leta dni izgubil je kašelj in vrnila se mu je zdrava barva. V »Mohorjevi tiskarni«, kjer je bilo preje vse narobe, pa je napravil vzoren red. Ker je imel tudi dober okus, je tiskarno zmodernizoval. — Lambert Einspieler mi je približno čez leto dni pravil, kako se

je Legata kljubu mojemu pismu ustrašil, ko je v Celovec prišel, in da so vsi pričakovali, da se ne bo dolgo na nogah obdržal. Rekel mi je pa tudi, kako hvaležen mi je, da sem jim našel tega moža, ki jim je tako hitro in tako temeljito uredil tiskarno ter uvedel točno knjigovodstvo. Sam sem se kasneje večkrat prepričal o poslovanju Legatovem in moral sem si dejati, da je moje nade daleč prekosil. Uprava tiskarne mu je dovoljevala čedalje večje dohodke in Legat je — v Ljubljani v dolgove zakopan — živel prav kmalu v prijetnih razmerah ter si je prihranil tudi precejšnje premoženje.

Vekoslav Legat pa ni vršil le svojih uradnih dolžnosti. Postal je kljubu svoji preprostosti in kljubu svoji skromni šolski izobrazbi svoditelj koroških Slovencev. Na shodih, ki so se tista leta prirejali, bil je on poleg prezgodaj umrlega profesorja **Len do v š k a** najpopularnejša oseba na Koroškem in vse niti agitacije za deželne in državnozbornske volitve, pa tudi za večino občinskih volitev, teklo so skozi njegove roke. Imenovanih shodov udeleževal sem se poleg Legata tudi jaz in v poznejših letih v prav mnogih slučajih **Dragotin Hribar**, ki je znal priprosto kmečko ljudstvo s svojimi govori prav uspešno navduševati.

Vekoslav Legat je bil čislán v vseh krogih na Koroškem. Celo Nemci mu niso odrekli spoštovanja. Javnemu življenju se je šele tedaj umaknil, ko je na Koroškem nastopila nova struja, kateri se udati ni maral. Kljubu temu, da so odbor »Družbe sv. Mohorjač« dobili v roke politiki šušteršičeve smeri, ostal je Vekoslav Legat do svoje smrti neomajen naprednjak, ki svojega prepričanja nikdar in pred nikomer ni skrival. V »Slovencu« so ga sicer zaradi tega napadali, a odbor Družbe si, glede na vpliv, ki si ga je s svojim delovanjem znal pridobiti, vendar ni upal storiti mu kaj žalega. (Dalje prihodnj.)

Vekoslav Legat.

Nemškemu mlinarstvu se ne godi dobro. Zato je sklenila nemška mlinarska zveza, naj se produkcija moke kontingentira. Le na ta način se more rešiti nemško mlinarstvo iz gospodarskih težkoč.

Dortmundski oddelek nemških Vereinigte Stahlwerke je 1. aprila odpovedal delo 2000 delavcem. — Standard Oil je začela prodirati celo na Angleško in beremo, da družba Shell ne bo izplačala nobene dividende.

Na Dunaju je število brezposelnih v 14 dneh padlo zopet za 5000 na 76.000.

V Rusiji so na novo uredili določbe o devizah. V inozemstvu se je pojavilo veliko število ponarejenih črvoncev.

V Angliji zopet živahno diskutirajo vprašanje o znižanju obrestne mere. Zlate zaloge Angleške banke znašajo nad 158 milijonov funtov, za 7½ mil. več kot v istem času lanskega leta.

Jugoslovanski mlini se pogajajo o pohenotanju prodajnih pogojev v domači kupčiji.

Zaključek pogajanja o ustanovitvi mednarodnega kartela cinka pričakujejo za sredi aprila. Pogajajo se nemška,

francoska, belgijska in poljska podjetja. Sedež kartela bo skoraj gotovo v Bruslju.

Credito Italiano izkazuje 55,697.000 lir čistega dobička, dividenda je 8-odstotna. Rezervam so dali 20 mil. lir in so s tem dosegle 190 mil. lir.

Albanski proračun za l. 1928/29 predvideva 28,600.000 frankov dohodkov in 27 mil. frankov izdatkov.

Turčija bo pričela z izgradbo vodnih sil; služile bodo železnici, industriji, poljedelstvu itd.

Turški tobačni trg je miren. V zad-

njem času je nakupila neka nemška tvrdka 300.000 kg tobaka, italijanska režijska pa okoli 500.000 kg. Cene so nespremenjene.

Praška Mestna hranilnica je dosegla že 2071½ mil. Kč hranilnih vlog; 1655 mil. Kč je vlog na knjižice, ostalo na tekoči račun.

Italija je bila tudi lani četrti eksporter avtomobilov; Amerika je eksportirala 384.000 vozov (leto prej 305.000), Francija 52.000 (60.000), Anglija 36.000 (33.000), Italija 33.300 (34.200), Nemčija samo 4100 (2100).

Trajno in koristno, primerno darilo so

šivalni stroji
in kolesa

znane
„Gritzner“ in „Adler“

v reznis opremah. — Edino le pri

Josip Petelincu

Ljubljana

blizu Prašernovega spomenika ob vodi.

Oglejte si razstavo brez obveznosti nakupa. — Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Pouk v voženju brezplačen.

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2265.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

Trgovci!

je najboljšje
namizno olje.

Stalno v zalogi v veletrgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:
I. Schuster, Ljubljana

Telefon 2649.

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Se li želite znebiti Vašega
revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in boleznih kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, ki razkrajja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, toraj ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

DAJEM BREZPLAČNO VSAKOMUR NA POIZKUSNJO!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih, v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastonj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse No. 5, Abt. 334.

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko
blago

raznovrsno žganje,
moko in deželne pri-
delke. - Raznovrsno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki
na razpolago!

Išče se zanesljiva, zaupna

KNJIGOVODKINJA

ki se zamore s spričevali kot izvežbana izkazati, nemške in slovenske stenografije večča ter ima veselje do trgovine z mešanim blagom, za večje podjetje na deželi. Naslov pove Upravništvo »Trgovskega lista«.

Trgovci, oglašajte
v »Trgovskem listu«!

Pristni in pravi Kavčičev Pristni in pravi

**Rastlinski
želodčni liker**

znan in preizkušen kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let,
izdeluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija »FLORIAN«
(izdelovalec Edmund Kavčič)
družba z o. z. v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 18 (Kollre)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom:
Za pristnost jamči:

Edmund Kavčič

Venite se ponorod, ki se prodajajo
namesto pristnega
Kavčičevega »Floriana«!

* BALDA - KONTE *

TRACE - JOURNALE

ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

NEHALNE BLOKE ITD.

mi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVENICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :- :-: Telefon št.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TRG. IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVENICA. * TELEFON. ŠT. 2552.